

VAGINA MONOLOGEN

- De Amerikaanse auteur Eve Ensler schreef *De Vagina Monologen* in 1996.
- Het toneelstuk is gebaseerd op interviews met meer dan tweehonderd vrouwen over de hele wereld over hun vagina.
- In Nederland werd het stuk in 2001 op de planken gebracht.
- Onder meer Catherine Keyl, Nelli Cooman, Froukje de Both en Imca Marina speelden mee.
- Het stuk is ook als boek en dvd uitgebracht.

Jos Salden, regisseur van de Vagina Monologen

„De meeste moeite had ik nog met het vinden van een geschikt decor. Eerder werd gespeeld aan een tafel of aan de bar maar ik wilde iets anders. Na advies van vormgeefster Rikie Gorissen ben ik bij bloemen uitgekomen. Onze vrouwen zitten aan een tafel boeketten te maken. Dat betekent wel dat we voor elke voorstelling een halve bloemenzaak leeg moeten kopen.”

Weer terug naar de bron

In het kader van de Internationale Vrouwendag speelt toneelgroep De Bron uit Noorbeek dit weekend het veelbesproken stuk *De Vagina Monologen* in Heerlen. Ofwel: De Bron terug naar de bron van het leven.

door Stefan Gybels

Z e lachen er eens smakelijk om. Twee mannen die gaan praten over *De Vagina Monologen* is inderdaad misschien wat vreemd. Toch praten Ruud Smeets, voorzitter van toneelgroep De Bron en Jos Salden, regisseur van het stuk, erover alsof ze het over de voetbaluitslagen van gisteren hebben. Niet verwonderlijk, want De Bron speelt het veelbesproken stuk dit weekend al voor de twintigste keer. Opvallend: elke voorstelling zat het betreffende theater tot aan de nok toe vol. Ook voor de uitvoeringen dit weekend in het Heerlense theater Lexor is geen kaart meer te krijgen. „Mond-tot-mondreclame”, zegt Ruud Smeets. „We merken dat onze bezoekers de beste reclame voor ons maken. We hebben eigenlijk niet eens een aankondiging in de media nodig. Mensen komen kijken en wijzen dan vrienden, collega's en bekenden op ons. Beter kun je het je eigenlijk niet wensen.” Wel moet worden aangemerkt dat De Bron alleen te zien is in kleinere theaters als Lexor en het Pesthuys Podium in Maastricht. „Maar ook die moet je toch maar vol zien te krijgen”, zegt regisseur Jos Salden. Voor *De Vagina Monologen* was dat geen enkel probleem. Toen Salden het stuk in een van de Nederlandse theaters zag, raakte hij meteen enthousiast. De speelsters van De Bron waren dat een stuk

Toneelgroep De Bron uit Noorbeek speelt *De Vagina Monologen*.

foto Marcel van Hoorn

minder toen hij zijn idee opperde. Salden: „Er was zeker twijfel. Ze vroegen zich af of ze niet vreemd zouden worden aangekeken op straat. Vergeet niet, de speelsters moeten zich toch kwetsbaar opstellen.” Na enkele repetities was de twijfel voorbij bij de vijf gekozen speelsters. „Ze zagen in dat ze toch als actrice op het podium staan. Bovendien gaat het niet om eigen ervaringen, maar om die van anderen. Dat wordt ook duidelijk aangegeven voorafgaand aan het stuk.” De Bron voert de monologen op in

het dialect. Een bewuste keuze, zo zegt de regisseur. „Het gaat om een intiem onderwerp, en dat bespreek je toch makkelijker in je eigen taal. Ik denk dat als ik voor het Nederlands had gekozen, er een afstand was ontstaan. Daarom hebben we ook steeds voor kleinere theaters gekozen. De intimiteit is erg belangrijk.” De toneelgroep uit Noorbeek staat bekend om haar uitvoeringen over niet alledaagse onderwerpen. Eerder kwamen al zaken als incest en een gezin met een gehandicapt kind aan bod. De volgende serie

voorstellingen heeft euthanasie als onderwerp. „Onze spelers willen getriggerd worden”, zegt voorzitter Smeets. „Daarom proberen we elk jaar een nieuwe uitdaging te vinden. We wijken echt van de gangbare paden af.” Met *De Vagina Monologen* is dat niet anders. Dat merkt de toneelgroep ook aan de reacties van het publiek. Salden: „Na afloop voel je dat de voorstelling wel wat heeft los gemaakt. Er zijn toeschouwers geweest die me hebben verteld dat de uitvoering het voor hen een

stuk makkelijker heeft gemaakt om over bepaalde zaken te praten. De monologen gaan dan ook over zeer uitlopende onderwerpen. Van verkrachting tot klaarkomen. Maar allemaal gezien vanuit de vagina.” Na de voorstellingen in Heerlen voert De Bron het stuk voorlopig nog één keer op. In Amsterdam welteverstaan. In theater Vrijburcht klinkt op 4 april louter Limburgs dialect. „Voor de Limburgers die in die omgeving wonen”, zegt Smeets. De toneelgroep kwam in Amsterdam terecht via een de voor-

malige eigenaren van het Noorbeeks café Du Nord, voormalig stamkroeg van De Bron. Zij bestieren inmiddels een café in de hoofdstad. „Een mooie uitnodiging”, vindt Smeets, „maar ook wel een hele onderneming. Zo moeten we het hele decor meeslepen en daar weer opbouwen. Verder hotels regelen voor de hele groep en ga zo maar door. Kijk, het mag daar dan wel de 24ste en voorlopig laatste uitvoering van *De Vagina Monologen* zijn, maar ook dan moet alles perfect gaan.”